

Om tilpasset opplæring og spesialundervisning

Ellen Berg Svendby, spesialpedagog/idrettspedagog
Wenche Frosthammer Wilhelmsen, spesialpedagog i kroppsøving

Forberedelse til skolestart - kurs på Frambu – 11.- 14. februar 2019

- en del av Nasjonal kompetansetjeneste for sjeldne diagnoser

Skolen som læringsarena

- All form for tilrettelegging i skolehverdagen må vurderes i sammenheng med målsettingen(er) for de aktiviteter/gjøremål som skal gjennomføres
- All form for tilrettelegging skal i størst mulig grad være med på å fremme deltagelse i et inkluderende læringsmiljø for alle

Tilpasset opplæring og spesialundervisning

Opplæringsloven § 1-2, 5.ledd:

”Opplæringen skal tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte eleven, lærlingen og lære kandidatene”.

Opplæringsloven § 5.1, 1.ledd:

”Elever som ikke har eller ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, har rett til spesialundervisning”.

Tilpasset opplæring – hva er det egentlig?

- Tilpasset opplæring som overordnet prinsipp
- Tilpasset opplæring som et individrettet tiltak

Pedagogiske tilpasninger

- *Tid*
- *Tempo*
- *Initiativ*
- *Konsentrasjon*
- *Sosialt*
- *Tretthet, smerter, slitenhet*
- *Fravær*
- *Forutsigbarhet og struktur*

• **Viktig med god kommunikasjon mellom skole og hjem for å få til en optimal tilrettelegging for barnet det gjelder**

Spesialundervisning

- Ulike forståelser og praksis (fellesskap og individ)
- Hvilke fag?
- Hvilken rolle har foreldre?
- Skolens- og lærerens ansvar
- PPT sin rolle

Pedagogisk –psykologisk tjeneste (PPT)

- Skal være i hver kommune og fylkeskommune
- Kan organiseres sammen med flere kommuner eller fylkeskommunen
- Skal hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge opplæringa bedre til rette for elever med spesielle behov

forts

- Skal sørge for at det blir utarbeidet sakkyndig vurdering der loven krever det eks. IOP
- Veiledningsfunksjon – både individ- og systemretta mot skolen
- Må innhente kompetanse utenfra hvis de selv ikke innehar nok fagkompetanse i en sak.

Helhetlig tenkning

- Ikke overfokusere på diagnosen – barn med sjeldne diagnoser kan også ha andre læremessige utfordringer som skyldes helt andre ting.
- Viktig å ha en bevissthet om at diagnosen i seg selv ikke alltid er årsak til at barnet/den unge er sint, lei seg, ikke vil delta m.m
- Barnet/den unge har (og skal ha) et "liv" utenom skolen.
- Bevissthet om at noen barn må forholde seg til mange fagpersoner

Avslutning

- Åpenhet – dialog – lav terskel for kontakt på godt og vondt
  - Fleksibilitet
  - Barna/de unge og foreldre er viktige samarbeidspartnere
-

Til slutt:

” Jeg er meg. Ikke en diagnose, ikke et problem.
Men et barn – med tanker, kropp og følelser”

(Steine, 1996 s 148)

